

Aan een flinke bankschroef of machineklem kunnen door doe-het-zelvers echter hardstalen horizontale beitels worden gelast, zó dat een uitstekende micromount-trimmer ontstaat. Eveneens via een schroefmechaniek werken de verticaal opererende, door instrumentmakers vervaardigde trimmers. Zie voor een zelfbouw-stenenbreker Gea, vol. 12, 1979, nr. 4.

Hydraulische en via het excenterprincipe werkende apparaten zijn minder geschikt voor zelfbouwers.

Hoewel de reactie van gesteenten en mineralen in de trimmer niet altijd is te voorspellen (er wordt wel eens te ver doorgetrimd!) is met enige ervaring en gevoel vaak perfect en nauwkeurig splijtwerk mogelijk, zodat het vrijmaken van voor mounting geschikte holten of spleten

weinig problemen oplevert.

Persoonlijk beoefen ik deze trimtechniek vaak 's avonds laat op wat kranten op de (glazen!) huiskamertafel, tot nu toe zonder ernstige gevolgen, hoewel echtgenote tijdens het gekraak wel eens zorgelijk pleegt te kijken. Het is trouwens onvoorstelbaar welk een genoegen het is de kristallen in een vers opengebroken holte of gesteentespleet als eerste levende ziel in al hun glans en perfectie waar te nemen. Terwijl "Stralers" en andere (beroeps)zoekers daar hele tochten voor moeten maken en toeren voor moeten uithalen, is het voor micromounters toch maar makkelijk om ongeveer hetzelfde in de eigen comfortabele woning te kunnen realiseren. Vooral hier geldt: denk groot, verzamel klein!

Een wasmachine voor micromounts

Bij 't bekijken van micromounts is vuil, stof en gruis een opvallende "doorn in het oog" van de toeschouwer. Micromounts moeten lekker schoon zijn, anders beleeft men er weinig plezier aan.

Net als bij grote vitrine-mineralen dient er dus zorg te worden besteed aan het schoonmaken, maar het is duidelijk dat juist bij micromounts niet met borstel en zeepwater gerost kan worden! Hoewel vers uit het gesteente vrijgemaakte mineraalkristalletjes vaak al met behulp van een blaaskwastje rein zijn te maken, komt het toch vaker voor dat micro's vóór (of ná) het monteren een ingrijpender reiniging behoeven. De borstel zal er slechts zelden aan te pas kunnen komen en veelal wordt de micro gereinigd door hem in lauwwarm water + een scheut afwasmiddel heen en weer te schudden. Het makkelijkst gaat dit als halffabrikaat, maar ook met al in 't doosje gemonteerde micro's is zo'n behandeling mogelijk. De micro's met papieren inzet zijn hier in het nadeel.

Drogen gebeurt na spoelen in schoon water en 't liefst in gedestilleerd of gede-ioniseerd water teneinde opdrogen van "ketelsteen" te voorkomen.

Ultrasoon reinigen is echter het einde. Juweliers, tandartsen, horlogemakers en allerlei industrieën maken op grote schaal gebruik van deze techniek, waarmee inderdaad het beste resultaat is te verkrijgen. In een ultrasoon reinigingsbad wordt een vloeistof (zeepwater, alcohol, benzine b.v.) in hoogfrequente trilling gebracht. Er ontstaat een zgn. cavitatie-effect, dat 't beste is voor te stellen als razend-

snelle vorming van zéér minieme belletjes die onmiddellijk weer imploderen. Aangezien cavitatie bij voorkeur optreedt aan de grensvlakken van vaste (zeer kleine) deeltjes wordt ieder aanwezig stof, vuil, gruisdeeltje zéér effectief losgetrild van de ondergrond. Daarbij ondervinden grotere deeltjes (b.v. microfossielen of zelfs zeer kleine kristalletjes) geen enkele hinder of beschadiging door dit cavitatie-effect. Men beweert wel eens dat inwendig niet gave kristallen zouden kapottrillen. Dit is onzin, althans, in mijn jarenlange "praktijk" is daar niets van te merken: ook mini-kristalletjes met barstjes, haarscheurtjes enz., evenals haardunne naaldjes blijken zelden te bezwijken onder het cavitatie-effect. Micro's, halffabrikaten en complete mounts worden dan ook met veel succes in een ultrasoon bad gereinigd. Koud of lauw water met een scheut afwasmiddel als oppervlaktenspanning-verlagend agens is voor micro's ideaal. Speciale vloeistoffen zijn niet nodig. Meestal is, bij een goed afgesteld ("getuned") bad, 5 à 10 minuten trillen ruim voldoende. Ultrasoon reinigen is echter géén tovermiddel. Ten eerste is het duur (hoewel een bad van 300 – 1200 gulden voor gezamenlijk gebruik natuurlijk nog wel te doen is) en ten tweede is het beslist niet zo dat alles wat u van uw kristalletjes zou willen verwijderen ook inderdaad verdwijnt! Vastzittend materiaal, overkorstingen, oxidatiehuidjes enz. worden doorgaans niet losgetrild. Met wateroplosbare mineralen en met een aantal (maar lang niet alle!) haarvormige kristallen is het natuurlijk ook, net als bij gewoon afwassen, oppassen geblazen.

Belangrijk voor micromounters

Licht

Beginnende micromounters maken in hun enthousiasme nogal eens de fout uitsluitend hun microscoop te gebruiken bij het bekijken van hun mineralen. Een bureaulamp doet dan dienst als lichtbron. We moeten echter niet vergeten

dat bij een lineaire vergroting van 10x ieder oppervlak 100x zoveel licht nodig heeft. (Een "10x-loep" vergroot lineair maar 3x!) Een goede lichtbron is dus noodzakelijk. Net zoals bij een geluidsinstallatie de luidsprekers weliswaar niet het hart van het systeem vertegenwoordigen maar wél bepalend zijn voor het uiteindelijk resultaat, is